

עת"א 17657/08/17 - מועתז סבובה נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים,מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 17657-08-17 סבובה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יונתן אברהם- אב"ד כב' השופט סאאב דבור
כב' השופטת רננה גלפז-מוקדי
העותר מועתז סבובה (אסיר)
ע"י ב"כ עוה"ד אבו אחמד מוסטפא/שריף סלאם
נגד המשיבים
1.שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2.מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז צפון

עתירה כנגד החלטת ועדת השחרורים בכלא צלמון מיום 7.8.17
בראשות כב' השופטת יפעת מישורי
חברי הועדה אסתר קהתי, עו"ס
יהודה מילוא, חינוך,
ונציג שב"ס בסאם סעד.

פסק דין

כב' השופטת רננה גלפז מוקדי:

רקע

העותר, בן 24 שנים, מרצה מאסר ראשון בן 7 חודשים, בגין עבירות של סחר בסמים מסוכנים, קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת סמים לצריכה עצמית. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 30.4.17, ופסק דינו ניתן ביום 4.7.17.

כחלוף שני שלישים מתקופת ריצוי העונש, הובא העותר בפני ועדת שחרורים, אשר דחתה את בקשתו לשחרור על תנאי, בצינה כי העותר מתייחס בקלות ראש לעבירות בהן הורשע וכי הודאתו באה רק על מנת לזרז את ההליך המשפטי. גורמי הטיפול מצאו כי הוא מגלה תובנה נמוכה להתנהלותו וגישתו ילדותית ונעדרת בשלות. כמו כן, צינה הועדה כי בפניה מידע חמור המלמד על מסוכנות רבה מצד העותר, אשר עלול לסכן את שלום הציבור. הועדה צינה כי תוכנית השיקום הפרטית אשר הוצגה על ידי העותר סותרת את המידע הברור ואת המסמכים המצויים בתיקו האישי מהם עולה, כי העותר אינו מגלה תובנה מלאה למעשיו ולא ניכרת אצלו חרטה. מכאן, מצאה הועדה כי אין בתוכנית

עמוד 1

הפרטית שהוצגה כדי להפחית את המסוכנות העולה מן העותר.

על החלטה זו הוגשה עתירה זו שבפנינו.

טענות הצדדים

טוען העותר כי הוועדה לא שקלה את כל השיקולים אשר עליה לשקול, וכי לא נעשה איזון ראוי בין שיקולים אלה. לטענתו, המדובר במאסרו הראשון והתנהגותו היא טובה. הוא הבהיר כי לאור תקופת המאסר הקצרה, לא יכול היה להשתלב בתוכנית של הרשות לשיקום האסיר ועל כן הציג תוכנית שיקום פרטית. ב"כ העותר הדגישה כי יש לבחון את מצבו של האסיר לא בעת ביצוע ההעבירה אלא בעת הדיון בבקשה לשחרורו על-תנאי, וכי בחינה זו מראה כי לאור התנהגותו הטובה של העותר בעת ריצוי מאסרו, החלטת הוועדה חורגת ממתחם הסבירות, ויש לשנותה.

אשר למידע המודיעיני, טענה ב"כ העותר כי המדובר במידע שהוא בעל מהימנות נמוכה ואין ליתן לו משקל וממילא המדובר במידע שהוא ישן.

יתרת המאסר אינה מספיקה להמשך טיפול ולשיטת ב"כ העותר, הותרת העותר מאחורי סורג ובריה למשך חודשיים נוספים ללא תוכנית טיפול, אינה מאיינת את מסוכנותו.

ב"כ המשיבה עתר להותרת החלטת וועדת השחרורים מיום 7.8.17 על כנה. הוא היפנה לדו"ח גורמי הטיפול ממנו עולה כי לעותר בעיית שתייה. העותר משולב בחינוך, אולם אינו משולב באף קבוצה טיפולית. התרשמותם הכללית של גורמי הטיפול הנה כי העותר מודה פורמאלית בעבירות וניכרת גישה השלכתית ומצמצמת, גישה ילדותית ונעדרת בשלות. ב"כ המשיבה טען כי העותר לא היה מעוניין בפגישה עם הרשות לשיקום האסיר ובחר, תחת זאת, לפנות לתוכנית שיקום פרטית, ולא בכדי. לגוף התוכנית, טענה המשיבה כי עסקינן בתוכנית שמבוססת על מידע הסותר את זה שעמד בפני גורמי הטיפול אשר מכירים את העותר באופן מעמיק יותר. התוכנית אינה הדוקה מספיק ואינה מאיינת את מסוכנות העותר.

המשיבה טענה כי החלטת הוועדה אינה לוקה בחוסר סבירות באופן שמצדיק התערבות בית המשפט ועל כן עתרה לדחיית העתירה.

דין והכרעה

התנאים לשחרור על תנאי של אסיר השפוט לתקופה העולה על שישה חודשים קבועים בסעיף 3 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, תשס"א-2001 (להלן: "**החוק**"). יודגש, כי תנאים אלה הם מצטברים. התנאי הראשון הוא כי הוועדה שוכנעה שהאסיר ראוי לשחרור והתנאי השני הינו כי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור.

סעיף 9 לחוק קובע את שיקולי הוועדה בבואה לדון בעתירה של אסיר לשחרורו וזו לשונו:

עמוד 2

"בבואה להחליט אם ראוי אסיר לשחרור על-תנאי, תשקול הועדה את הסיכון הצפוי משחרורו של האסיר לשלום הציבור, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה ולביטחון המדינה, את סיכויי שיקומו של האסיר ואת התנהגותו בכלא..."

לשם כך, נקבע בהמשך הסעיף, תביא הועדה בחשבון, בין השאר, נתונים אודות העבירה בה הורשע העותר, עבירות קודמות ומאחרות להרשעה בגינה מרצה את עונש המאסר, התנהגות העותר במהלך מאסרו, שימוש בסם, מעורבות בפעילות עבריינית, חוות דעת שניתנו על העותר, חוות דעת הרשות לשיקום האסיר אם ניתנה ונתוני האישיים.

התערבות בית המשפט בהחלטות של ועדות שחרורים היא בגדר החריג לכלל ותיעשה רק אם נמצא שהועדה חרגה מסמכותה, או טעתה באורח חמור במלאכת האיזונים, או שנעלמו מעיניה שיקולים כבדי משקל שהיה עליה לשקלם (ראו: בג"ץ 3959/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הוועדה לעיון בעונש, פ"ד נג(3) 721, 757).

עיון בהחלטת הועדה מלמד כי זו שקלה, כמתחייב, את השיקולים השונים ומצאה כי העותר מסוכן לשלום הציבור. מסוכנות מצד העותר מהווה שיקול מרכזי בהכרעה בעתירה שכזו. נוסף על כך, הועדה ציינה כי אינה מתעלמת מיחס העותר לעבירות בהן הורשע ונתנ ג דעתה לתוכנית הפרטית אשר נערכה לאחר שהעותר בחר שלא לפנות לרשות לשיקום האסיר.

לא מצאתי חוסר סבירות בקביעות שיצאו תחת ידי ועדת השחרורים או במסקנותיה ביחס לעותר. החלטת הועדה כי העותר עודנו מסוכן ואינו ראוי לשחרור נסמכת על החומר שעמד לנגד עיניה.

המידע המודיעיני, אשר הונח בפני הועדה ובפנינו, מצביע על מעורבות בפעילות עבריינית ועל מסוכנות משמעותית מצד העותר. לכך יש להוסיף את שנלמד מדוחות גורמי הטיפול, כי העותר לא נרתם בעת מאסרו לטיפול כלשהו הגם שהוצע לו ולמרות צרכיו הטיפוליים.

טענת ב"כ העותר כי יתרת המאסר ממילא לא תספיק לצורך מתן טיפול לעותר וכי תקופת מאסרו הקצרה היא שגרמה לכך שלא יהיה טעם בפניה לרשות לשיקום האסיר, אינה רלוונטית כאשר נבחנת מסוכנות העותר. משעה שהעותר לא נטל חלק בהליך שיקומי כלשהו, ההנחה, בהעדר אינדיקציה אחרת, היא כי מסוכנותו נותרה כפי שהיתה ולא משנה מהי הסיבה בעטייה לא השתלב בטיפול (ראו ברע"ב 4612/16 פלוני נ. ועדת השחרורים (25.7.16)). בענייננו, לא רק שלא נסתרה ההנחה האמורה, אלא שהמידע המודיעיני רק מחזק את המסקנה כי מסוכנות העותר לא פחתה.

מכל אלה, עולה כי מסוכנותו של העותר הייתה ונשארה בדרגה גבוהה, כאשר העותר אינו מודע למסוכנותו לטווח הארוך ולא רכש כל כלים להתמודד עם מצבי סיכון.

אכן, העותר הציג תוכנית שיקום פרטית, אולם זו באה אחר שהלכה למעשה, במהלך תקופת מאסרו, לא עבר העותר כל הליך שיקום בכלא, כך שלא ניתן להסתמך על תהליך השיקום בכלא כדי להעריך שסיכויי שיקומו מחוץ לכלא טובים הם. בשים לב ליתר השיקולים המפורטים, סברתי כי המשקל המופחת אשר ניתן לתוכנית השיקום הפרטית על ידי הועדה, הוא במקומו.

מכאן לא מצאתי חוסר סבירות כלשהוא בהחלטת ועדת השחרורים. החלטת הועדה עומדת בכללים שהותוו בחוק ובפסיקה, היא מאוזנת ומבוססת על הנתונים אשר הוצגו בפניה.

על כן, אם תישמע דעתי, אמליץ לחברי לדחות את העתירה.

רננה גלפז מוקדי, שופטת

כב' השופט יונתן אברהם - אב"ד:

אני מסכים.

יונתן אברהם, שופט

כב' השופט סאב דבור:

אני מסכים.

סאב דבור, שופט

הוחלט כאמור בחוות דעתו של כב' השופטת ר. גלפז- מוקדי, לדחות את העתירה.

המזכירות תמציא העתקים לצדדים.

ניתן היום, ח' אלול תשע"ז, 30 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.

רננה גלפז מוקדי, שופטת

סאב דבור, שופט

יונתן אברהם, שופט